

LUPAPÄÄTÖS
Nro 125/12/1
Dnro PSAVI/25/04.08/2012
Annettu julkipanon jälkeen
20.11.2012

ASIA Eläinsuojan toimintaa koskeva ympäristölupa, Utajärvi

LUVAN HAKIJA Aholan Maito Oy
Otermantie 7
91600 Utajärvi

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO	3
TOIMINTA JA SEN SIJAINTI	3
LUVAN HAKEMISEN PERUSTE	3
LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA	3
HAKEMUKSEN SISÄLTÖ	3
Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitus tilanne	3
Toiminta	4
Eläintilat ja tuotanto	4
Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely	4
Laiduntaminen	5
Jätteet ja varastointi	6
Liikenne	7
Eläinsuojan toiminta-alue ja ympäristö	7
Asutus ja maankäyttö	7
Suojelukohteet ja pohjavesialueet sekä vesistöalue	7
Arvio toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön	8
Ravinnekuormitus	8
Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä	8
Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan käytöstä	8
HAKEMUKSEN KÄSITTELY	9
Hakemuksen täydentäminen	9
Esitys vaihtoehdoisesta eläinsuojan sijoituspaikasta	9
Hakemuksesta tiedottaminen	10
Lausunnot	11
Hakijan vastine	12
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU	12
Ympäristöluparatkaisu	12
Lupamääräykset	12
Eläinsuojat	12
Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely	12
Hajuhaittojen torjunta	13
Lannan ja jätevesien hyödyntäminen	13
Jaloittelualaue ja laiduntaminen	14
Jätteet ja varastointi	15
Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi	15
Muut määräykset	16
RATKAISUN PERUSTELUT	16
Luvan myöntämisen edellytykset	16
Lupamääräysten perustelut	18
VASTAUS LAUSUNTOIHIN	21
Luvan voimassaolo	21
Lupamääräysten tarkistaminen	22
Korvattava päätös	22
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO	22
LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN	22
SOVELLETUT OIKEUSOHJEET	22
KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN	23
Ratkaisu	23
Perustelut	23
Oikeusohje	23
MUUTOKSENHAKU	24

HAKEMUS JA ASIAN VIREILLETULO

Aholan Maito Oy:n eläinsuojan toimintaa koskeva lupahakemus on tullut viireille Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon 2.3.2012. Hakija on muuttanut hakemustaan 14.3.2012, jolloin hakija on toimittanut uudet hakemuskirjat aluehallintovirastoon.

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Toiminta sijoittuu Utajärven kunnan Niskan kylään tilalle Ahola RN:o 889-403-52-13 noin 22 kilometriä kaakkoon Utajärven keskustasta. Tilakeskuksen osoite on Otermantie 7. Uusi lypsylehmäpihatto sijoittuu Otermantien eteläpuolelle noin 80 metrin etäisyydelle nykyisestä pihattorakennuksesta ja noin 50 metrin etäisyydelle olemassa olevista laakasiiloista.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Eläinsuojan toiminta on ympäristölupavelvollista ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin 11 a) kohdan perusteella.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin 11 a) kohdan nojalla toimivaltainen viranomainen on aluehallintovirasto vähintään 75 lypsylehmän eläinsuojan toimintaa koskevassa asiassa.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Toimintaa koskevat luvat, sopimukset ja alueen kaavoitustilanne

Tilan nykyisellä toiminnalla on Utajärven kunnan 22.2.2005 Tarmo ja Suvi Väisäselle antama ympäristölupa. Luvan mukaan eläinsuojaan saa sijoittaa enintään 58 lypsylehmää, 12 hiehoa, 4 lihanautaa ja 24 alle kahdeksan kuukauden ikäistä vasikkaa.

Tilalla on sopimus luonnonmukaisesta tuotannosta ja tila on liittynyt ympäristötukijärjestelmään.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa (vahvistettu 17.2.2005) eläinsuojan alueelle ei ole osoitettu erityisiä kohteita.

Toiminta

Eläintilat ja tuotanto

Tilalle on suunniteltu uusi pihattorakennus, jossa on tilat 148 lypsylehmälle. Tilan nykyinen lypsykarjanavetta muutetaan ja kunnostetaan vasikka-juottamoksi ja nuorkarjan tiloiksi, jolloin eläinsuojaan tulee tilat 90 hieholle ja 46 alle kuuden kuukauden ikäiselle vasikalle. Tilalla on nykyisin 58 lypsylehmää, 20 hiehoa ja 20 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa.

Uuteen lypsykarjanavettaan rakennetaan makuuparret sekä ruokinta- ja lypsutilat 148 lypsylehmälle. Lisäksi sinne tulee kestokuivitettu poikimaosasto ja kahden lypsyrobotin lypsyosasto. Hoitoa ja seurantaa varten navetta varustetaan kuudella hoitoparrella ja kolmella muunneltavalla hoitokarsinalla. Syntyvät vasikat siirretään vierihoidon jälkeen vanhan navetan juotto-osastolle. Lehmävasikat kasvatetaan lypsylehmiksi ja sonnivasikat myydään ternikauden jälkeen välitykseen.

Uuden navetan valmistumisen jälkeen vanha lypsykarjanavetta muutetaan ja kunnostetaan nuorkarjan käyttöön. Ilman muutoksia navetta ei kaikilta osiltaan sovellu nuorkarjalle. Laakasiiloissa oleva poikimaosasto muutetaan vasikoiden juottamoksi. Osastolle tehdään kolme eri-ikäisten vasikoiden juottoryhmäkarsinaa. Juottamoon mahtuu enintään 36 vasikkaa. Vanhat juottovasikkakarsinat vanhassa navetassa säilyvät ennallaan ja niitä käytetään vanhemmille vasikoille ja erillishoitoa vaativille eläimille. Lypsyrobotti poistuu navetasta ja sen paikalle rakennetaan lisää makuuparsia varttuneille hiehoille. Osastoon sopii kymmenen metrin levyistä partta. Erotteluosaston hoitoparret muutetaan ritiläpohjaiseksi ruokintakäytäväksi. Nuorkarjakarsinat ja lehmien makuuparsiosasto eivät vaadi muutoksia. Ainoastaan ruokintakioskit poistetaan ja näin saadaan makuuparsiosastolle kolme makuupartta lisää. Nämä osastot kunnostetaan ja vaihdetaan rikkoutuneet kalusteet ja laitteet.

Tilan päätuotantosuunta on luonnonmukainen maidontuotanto. Vuosittainen tuotanto laajennuksen jälkeen on 1,2 miljoonaa kiloa maitoa ja 15 000 kg lihaa. Tilalta myydään vasikoita noin 80 kpl vuodessa. Tuotannon vaatima nurmirehu saadaan omilta pelloilta, väkirehut ostetaan sopimustiloilta ja rehuteollisuudelta.

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

Lanta käsitellään lietelantamenetelmällä. Lannan varastointia varten tilakeskuksessa on kaksi betonirakenteista lietesäiliötä. Vanhemman säiliön tilavuus on hakemuksen täydennyksen mukaan 1 000 m³:n ja toisen uudemman säiliön tilavuus 1 100 m³. Uusi 2 500 m³:n lietesäiliö on suunniteltu rakennettavaksi olemassa olevien säiliöiden koillispuolelle. Lietettä voidaan pumpata säiliöstä toiseen tarpeen vaatiessa. Säiliöt täytetään altapäin ja ne ovat betonirakenteisia ja kattamattomia. Uuden pihatton viereen on suunniteltu katettu 213 m³:n pumppauskaivo, jolla varmistetaan navetan lietejärjestelmän toimivuus. Lietesäiliöt täytetään altapäin ja lietekuilut toimivat valutuksella. Lisäksi käytössä on 1 125 m³:n etälietesäiliö (Värkisuo), jonne lietettä siirretään talvella maan ollessa jäässä. Olemassa olevien lietekuilujen tilavuus on 200 m³ ja rakennettavien kuilujen tilavuus on 178 m³. Lietekuilut toimivat valutuksella.

Hoito- ja poikimakarsinoista ja eläinten kulkukäytäviltä tyhjennettävää kivi- ja lieteosastoa varastoidaan karsinoiden pohjilla ja kahdessa vanhassa laa-

kasiilossa (310 m³), jotka sijaitsevat peltojen yhteydessä (Värkkisuo ja Varpukangas). Lantaloiden pinta-ala on yhteensä 296 m³, reunojen korkeus on 1,2 metriä ja ajoluiskan korkeus 0,2 cm metriä. Kuivikkeena käytetään turvetta, olkea ja hiekkaa. Katetun virtsasäiliön tilavuus on 20 m³. Lypsykarjanavetan poikimaosaston kestokuivitettu pinta-ala on 132 m². Eläinsuoja on lämpöeristetty. Kuivikkeen paksuus on 50 cm ja kuivikepohjan teräsbetonireunojen korkeus 60 cm. Lattia on teräsbetonia. Kuivikkeet tyhjennetään kuivikepohjalta kerran vuodessa keväällä. Olki- ja turvevaltaiset karsinan pohjat siirretään kippiperävaunulla vanhoihin laakasiiloihin varastointia ja mahdollista kompostointia varten. Myös pilaantuneet rehuerät ja karjan rehujätteet siirretään siiloihin karjanlannan sekaan.

Toiminnassa syntyy maitohuoneen jätevesiä 250 m³ vuodessa ja eläinsuojan muita pesuvesiä 50 m³ vuodessa. Tilan kaikki käyttövesi saadaan vesijohtoverkostosta. Tilalla on kaksi kaivoa, joista voidaan hätätilanteissa ottaa vettä oppopumpuilla. Lisäksi läheisestä Naamanjoesta saadaan vettä tilan tarpeisiin. Eläinsuojan wc-vedet johdetaan hakemuksen mukaan erillisen kaivon ja putkiston kautta lietesäiliöön. Hakija on kuitenkin vastineessaan ilmoittanut, että navetan wc-vesille rakennetaan umpikaivo ja umpikaivon jätevedet toimitetaan valtioneuvoston asetuksen (209/2011) mukaisesti jäteveden puhdistamolle.

Säilörehua valmistetaan vuosittain esikuivattuna laakasiiloihin 2 000 tonnia vuodessa. Puristeneste johdetaan lietesäiliöön. Lisäksi säilörehua valmistetaan esikuivattuna pyöröpaaleihin 100 tonnia vuodessa. Puristenestekaivojen yhteistilavuus on 30 m³. Erikokoisia puristenestekaivoja on jokaisen laakasiilon vieressä. Kaivoihin otetaan talteen myös valumavesiä rehunkäsittelypihan asfaltilta. Umpikaivoista neste pumpataan lietesäiliöön. Puristeneste sijoitetaan lietelannan mukana keväällä peltoon ja kasvit käyttävät sen lannoitteena. Rehunkäsittelyalueelta sadevettä kerätään talteen vain silloin, kun se on erityisesti rehujätteiden likaamaa. Hakemuksen täydennyksessä on esitetty, että betonipohjaisten kulkualueiden ja rehunkäsittelypihan pinta-ala, jolta vedet kerätään puristenestekaivoihin ja lietesäiliöihin on yhteensä 135 m², josta 35 m² on katettu. Siilojen päistä rehunkäsittelyalueelta sadevettä kerätään talteen vain silloin, kun se on erityisesti rehujätteiden likaamaa. Valumanesteitä kerätään talteen noin 50 m³, mikä levitetään pelloille kesän kuluessa. Keruualueet on piirretty asemakuvaan.

Lannanlevitykseen on käytettävissä yhteensä noin 150 hehtaaria peltoa, josta omaa peltoa on 109 hehtaaria ja vuokramaita 41 hehtaaria. Hakemuksen mukaan peltoa raivataan lisää jatkuvasti ja vuokraneuvottelut ovat lähes koko ajan käynnissä. Lanta levitetään pellolle urakoitsijan toimesta kasvukaudella, joko ensimmäiselle tai toiselle sadolle kasvavaan nurmeen. Levitykseen käytetään multainta. Levityksen tarkempi aikataulu riippuu urakoitsijan kiireistä. Syyslevityksestä on luovuttu jo aiemmin, ja sitä välitetään edelleen. Tällä ratkaisulla vähennetään syksyn ja talven valumia.

Laiduntaminen

Hakemuksen mukaan kaikki yli kolmen kuukauden ikäiset eläimet laiduntavat luomusäntöjen mukaan pelloilla ja metsälaitumilla. Jokaiselle eläinlajille varataan oma laidunnusalue metsästä tai pelloilta ja laidunnusalue vaihdetaan uuteen, kun kasvusto on syöty ja maa alkaa kulua ja muokkautua liikaa. Käytettävissä oleva laidunnusala on kaikkiaan noin 0,3 hehtaaria eläintä kohti. Laidunala on yhteensä 80 hehtaaria. Karjaa pidetään laitumella viisi kuukautta vuodessa. Lehmiä pidetään laidunkaudella sisällä ja

ulkona. Osa laitumista rajoittuu vesistöön. Kulkureittiä laitumelle vaihdellaan.

Lypsylehmille on kaksi juoma-allasta painevedellä. Nuorkarjan juottamiseen käytetään siirrettäviä tuhannen litran muovikontteja, joista vesi laskeaan altaisiin. Juoma-altaiden sijaintipaikkaa vaihdellaan tilanteen mukaan. Perinnebiotooppilaitumella on lisäksi luonnon puro, josta eläimet saattavat käydä juomassa vettä. Laitumella on kiertävä ruokintapaikka. Sitä käytetään 30 vuorokautta kesässä viisi vuorokautta kerrallaan.

Kaikki eläinten kulkuväylät ulkona pohjustetaan tiiviiksi savi-kalliomurskeseoksella ja pintaan levitetään vaihdettava hiekka-turvekerros. Aivan navetan vieressä kulkuväylät tehdään teräsbetonista tai asfaltista. Ennen syyssateita lehmien kulkuväylät laitumille puhdistetaan ja sadekauden aikana eläimet pidetään navetassa. Laidunkaudella kulkualueille kertyvä karjanlanta imeytetään hiekkaan ja turpeeseen. Hiekkaa on saatavissa omalta maalta ja turvetta ostetaan läheiseltä Vapon turvesuolta. Navetan vieressä olevien betonipohjaisten kulkualueiden vedet kerätään pumpauskaivoon. Hiekkalanta kuljetetaan pellolle ja se käytetään maanparannusaineena.

Lehmien kulkukäytävät puhdistetaan kertyneestä karjan lannasta muutama kerran kesässä ja kuljetetaan laakasiilovarastoihin. Siiloihin lisätään tarvittaessa turvetta sitomaan lannasta valuvia nesteitä. Myös karjan rehujätteet ja pilaantuneet rehuerät siirretään siiloihin lannan sekaan. Laakasiiloissa on yhteensä 20 m³:n puristenestesäiliöt. Laakasiilojen päät on korotettu siten, että valumavedet eivät pääse valumaan ympäristöön. Keväällä kylvötoiden yhteydessä osittain kompostoinut lanta levitetään urakoitsijan toimesta pelloille viljelykasvien lannoitteeksi. Valumanestekaivot tyhjenetään pelloille tarvittaessa useamminkin. Varastoitavan turvehiekkalannan määrä riippuu kesän säätilasta. Märkänä kesänä ravinteiden imeytykseen joudutaan käyttämään monikertaisia määriä hiekkaa ja turvetta. Lisäksi lantaseoksen määrä riippuu eläinten laidunnusaikataulusta. Jos eläimet pidetään märkänä ajanjaksona sisällä, ei talteen kerättävää lantaseosta tule. Lantaseoksen määrä on noin 10–150 m³. Varastoinnissa varaudutaan vähintään 150 m³:n määrään.

Jätteet ja varastointi

Kuolleet naudat, 1–5 kappaletta vuodessa, toimitetaan raatokeräilyn kautta Honkajoelle. Kuolleet pikkuvasikat, 3–10 kappaletta vuodessa, haudataan tai toimitetaan raatokeräilyn kautta Honkajoelle. Muovijäte, 500 kg vuodessa, toimitetaan energijättekeräykseen Ouluun. Romumetalli, tonni vuodessa, toimitetaan kierrätykseen Utaconille. Akut ja muu ongelmajäte, yhteensä 100 kg vuodessa, toimitetaan ongelmajättekeräykseen Utajärvelle. Sinne toimitetaan lisäksi myös jäteöljyä 500 kg vuodessa. Paperi ja puhdas puu, 500 kg vuodessa, hyödynnetään energiana omalla tilalla. Pilaantunut rehu, kaksi tonnia vuodessa, käytetään lannoitteeksi ja varastoidaan vanhassa laakasiilossa. Talous ym. muuta jätettä toimitetaan jätehuollon kautta Ouluun tonni vuodessa.

Tilalla olevien polttoainesäiliöiden tilavuudet ovat 4 000 litraa ja 1 200 litraa. Ne on sijoitettu katokseen, jossa on valuma-allas. Paloviranomainen on tarkistanut polttoainesäiliöt viimeksi syksyllä 2011. Tilan konehallissa säilytetään muita öljytuotteita enintään 600 litraa.

Tilalla ei käytetä kasvinuojeluvälineitä tai väkijälkkeitteitä. Maidonkäsittelylaitteiden pesuun käytettävät pesuaineet ovat Astrid Lin, Astrid Cid, Astrid L, joita käytetään noin puoli litraa päivässä. Muita pesuaineita ja vedinhoitotuotteita käytetään noin 20 kg kuukaudessa. Navetan kemikaalit säilytetään navetan varastohuoneessa.

Liikenne

Toiminnasta aiheutuu liikennettä siten, että maitoa haetaan tilalta joka toinen päivä ja teuraita noin kerran kuukaudessa. Teollisia rehuja toimitetaan tilalle noin kerran kuukaudessa. Lietelantaa siirretään talvella etäsäiliöihin noin 3 000 m³ ja kesällä kaikki liete, noin 6 000 m³, kuljetetaan pelloille. Lietteen siirtomatka on keskimäärin 1,5 kilometriä. Pelloilla kasvatettua säilörehua, heinää, olkea ja viljaa siirretään tilan varastoihin ja varastoista navettaan noin 2,3 miljoonaa kiloa vuodessa. Jakeluautot tuovat tilalle tarvikkeita, voitelu- ja polttoöljyä noin kaksi kertaa kuukaudessa. Henkilöautoliikennettä (oma liikenne, posti ja vierailijat) on päivittäin. Tilan talouskeskukseen läpi kulkee hiljainen tiekunnan hallinnoima Naama-Oterma yhdystie, jonka liikennettä tilan liikenne saattaa joskus häiritä.

Eläinsuojan toiminta-alue ja ympäristö

Asutus ja maankäyttö

Tilakeskus sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella Utajärven kunnan Naaman kylässä. Suunnitellun uuden lypsykarjanavetan lähin naapurin asuinrakennus sijoittuu länteen noin 152 metrin etäisyydelle eläinsuojasta. Lypsykarjanavetan ja naapurin asuinrakennuksen välissä on laakasiilot. Lähimmän naapurin asuinrakennuksen omistaa tilan työntekijä. Etäisyys seuraavaksi lähimpään naapuriin on suunnitellusta lypsykarjanavetasta noin 540 metriä. Uusi lietesäiliö on suunniteltu noin 145 metrin etäisyydelle lähimmästä naapurin asuinrakennuksesta. Nykyiset lietesäiliöt sijoittuvat 110 ja 125 metrin etäisyydelle lähimmästä naapurin asuinrakennuksesta.

Suojelukohteet ja pohjavesialueet sekä vesistöalue

Tilakeskuksen pohjoispuolella esiintyy suovalkku, joka on luonnonsuojelulain (1096/1996) 42 §:n mukainen rauhoitettu kasvilaji ja sen kerääminen, poimiminen ja hävittäminen on kielletty. Yksi peltolohko (tila Rn:o 889-403-52-13) rajoittuu Tolkansuon Natura-alueeseen (FI1106004).

Tuotantorakennukset, lannanvarastointisäiliöt tai lannanlevitykseen tarkoitettut pellot eivät sijaitse pohjavesialueella. Hakemuksen mukaan lähin pohjavesialue on yli viiden kilometrin päässä sijaitseva Varpukangas (11889008), jossa on kunnan omistama pumppaamo. Pohjavesialue on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialueeksi. Eläinsuojan lähialueella ei hakemuksen mukaan ole käytössä olevia talousvesikaivoja. Käytöstä poistettu porakaivo on noin 200 metrin päässä ja käyttämätön tavallinen kaivo noin 300 metrin päässä uudesta navetasta.

Tuotantorakennukset ja tilakeskuksen lannanvarastointisäiliöt sijaitsevat Heteojan (59.253) vesistöalueella, joka laskee Oulujokeen. Lisäksi lannanlevityspeltoja sijaitsee Naamanjoen keskiosan (59.252), Oilinginojan (59.213) ja Utasen alueen (59.211) sekä peltojen lisäksi etäsäiliö Kortejär-

ven (59.255) vesistöalueilla, jotka laskevat Oulujokeen. Eläinsuojan toimintoja ei sijaitse havaituilla tulva-alueilla.

Etäisyys tilan päärakennuksesta Naamanjokeen on yli 500 metriä. Maaperä talouskeskuksen, uuden navetan ja lähilaitumien alla on tiivistä hiesumoreenia.

Arvio toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön

Hakemuksen mukaan tilalle on asetettu tavoite kuormittaa ympäristöä mahdollisimman vähän. Tila on sitoutunut ympäristötuen ehtoihin. Luomusopimus pelloille on tehty vuonna 1995 ja karjatalouteen vuonna 2011.

Toiminnasta muodostuvia päästöjä ovat etenkin lannanlevityksestä aiheutuva vesiin kohdistuva ravinnekuormitus ja eläinsuojasta sekä lannan varastoinnista ja levityksestä aiheutuvat päästöt ilmaan. Lisäksi tilalla muodostuu monenlaista jätettä ja tilan toiminta saattaa aiheuttaa meluhaittoja. Tila on liittynyt ympäristötukijärjestelmään heti kun se tuli voimaan ja järjestelmässä ollaan mukana jatkossakin. Tavoitteena on vähentää jatkuvasti ympäristön rasiitusta.

Ravinnekuormitus

Laajentuva tuotanto aiheuttaa lisääntyvän ravinnepäästöjen vaaran. Tämä otetaan huomioon tuotannossa ja tilan toiminnassa. Liete-, rehu- ja lantavarastot tehdään tiiviiksi, jotta ravinteita ei pääse maaperään. Varastojen valumavedet kerätään kaivoihin, joista ne pumpataan lietesäiliöön. Eläinten kulkuväylät tiivistetään ja niissä käytetty hiekka vaihdetaan säännöllisesti. Lietehiekka, rehujätteet ja kuivikekarsinapohjat käytetään kevättöiden yhteydessä lannoitteena ja maanparannusaineena pelloilla. Kasvukauden ulkopuolella muodostunut liete- ja rehujätteet ja kuivikekarsinapohjat varastoidaan kahdessa vanhassa laakasiilossa pellonlaidalla. Siiloissa on kaivot valumavesiä varten. Neste sijoitetaan lietteenajon yhteydessä kasvustoon. Kaikki liete levitetään peltoon sijoitusvantaiden kautta, jolloin ravinnehävikki jää mahdollisimman pieneksi. Vahinkoja varten on tilalla varattuna turvetta, johon karannut liete tai muu neste voidaan imeyttää.

Arvio toimintaan liittyvistä riskeistä

Hakemuksen mukaan tilalla varaudutaan vesi- ja sähkökatkosiin ja pyritään estämään kaikenlaiset vahingot huolellisella suunnittelulla ja hälytysjärjestelmillä. Tuotantotilat varustetaan palovaroitusjärjestelmällä. Sähkökatkojen varalta tilalla on kaksi aggregaattia, joilla saadaan virtaa kaikkiin toimintoihin ja vesipumppaamoon sähkökatkon aikana. Lisäksi tilalla on kaksi kaivoa, jotka voidaan ottaa käyttöön hätätilanteessa. Tilalla on videovalvontajärjestelmä, joka hälyttää tarvittaessa kännykkään. Tilan työntekijät on opastettu häiriötilanteiden varalta.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan käytöstä

Hakemuksen mukaan eläinten ruokinta suunnitellaan ja toteutetaan siten, että ammoniakkipäästöt saadaan minimoitua. Liette valutetaan ja pumpataan säiliöihin alakautta kaasupäästöjen vähentämiseksi. Navetan vieressä oleva pumppauskaivo katetaan. Liette levitetään peltoon kasvukaudella si-

joittamalla se multaimella kasvustoon, niin ettei haihduntaa juurikaan taphdu ja kasvit ottavat ravinteet välittömästi käyttöön.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydentäminen

Hakemusta on täydennetty 20.3.2012 lisätiedoilla nykyiseen navettaan tehtävistä muutostöistä. Hakemusta on täydennetty 15.8.2012 lisätiedoilla muun muassa lannanlevitykseen käytettävästä peltopinta-alasta, lietesäiliön tilavuudesta, varastoitavan hiekkaturvekerroksen määrästä, pinnoitetun rehunkäsittelypihan pinta-alasta ja sieltä kerättävien vesien määrästä. Lisäksi hakemusta on täydennetty laidunnusta koskevilla tiedoilla, perinnebiotoopin hoitosopimuksella ja naapurien yhteystiedoilla.

Esitys vaihtoehtoisesta eläinsuojan sijoituspaikasta

Hakijaa on pyydetty esittämään vaihtoehtoinen sijoituspaikka eläinsuojalle 8.8.2012, koska etäisyys naapurin asuinrakennuksesta uuteen pihattoon hakemuksen mukaan oli noin 130 metriä. Hakemuksen mukaisella eläinmäärällä (1 214 eläinyksikköä) suositusetäisyyden lähimpään häiriintyvään kohteeseen tulisi olla noin 320 metriä, kun kyseessä on toiminnan yli 2,5-kertainen laajentaminen.

Hakija on esittänyt eläinsuojaa siirrettäväksi 20 metriä Otermankylän suuntaan pois päin lähimmästä naapurin asuinrakennuksesta. Hakija on perustellut esitystään seuraavasti:

Etäisyys tilan työntekijän omistamaan asuinrakennukseen tulee muutoksen jälkeen olemaan 152 metriä. Etäisyys on hyvin toimivan päivystyksen kannalta jo tällä etäisyydellä äärirajalla ja naapurin rajan takia ei eläinsuojaa voi siirtää enempää edellä mainittuun suuntaan. Jos vaaditaan suurempi etäisyys työntekijän asuntoon, joudutaan uudelle navetalle etsimään paikka maaperän ja tilanrajojen vuoksi noin puolen kilometrin päästä.

Hakija toteaa, että tontti on luovutettu työntekijälle tilakeskuksesta nimenomaan lypsykarjanavetan päivystysvuorojen ja eläinten hyvinvoinnin varmistamisen vuoksi. Jatkuvalle päivystykselle pienennetään huomattavasti eläinten vahingoittumisen ja äkillisen kuoleman riskiä. Jos halutaan toteuttaa eläinsuojeluvaatimuksia, olisi kaikkien kotieläinrakennusten läheisyydessä oltava jatkuva päivystys. Aholan Maito Oy haluaa tarjota eläimille korkeimman mahdollisen hyvinvoinnin ja varmistaa aina välittömästi kriisitapauksissa avun eläimille. Näin vähennetään huomattavasti eläinten kärsimyksiä sairaus- tai tapaturmatilanteissa. Navetan kuuloetäisyydellä on aina oltava päivystävä henkilö.

Hakija toteaa myös, että uuden eläinsuojan toiminnallinen suunnittelu on sidottu voimakkaasti vanhaan navettaan, rehukeskukseen ja lietelantavarastoihin. Jos uusi rakennettava lypsylehmäosasto siirretään kauemmaksi vanhasta talouskeskuksesta, aiheuttaa muutos toiminnan vaikeutumista, lisääntyviä hajuhaittoja ja jopa riskejä eläinten, erityisesti vastasyntyneiden vasikoiden, hyvinvoinnille. Jo nykyinen suunniteltu etäisyys huonontaa ajoittain eläinten hyvinvointia, mutta kohtuullinen etäisyys rakennusten välillä parantaa paloturvallisuutta.

Vasikoiden juottamo on suunnitelmassa sijoitettu vanhaan navettaan. Vasikat siirretään syntymän jälkeen juottamoon. Lyhyempi siirtomatka on parempi vasikoiden hyvinvoinnille. Pitkä siirtomatka on ongelmallinen erityisesti kovalla pakkasella.

Vanhan navetan lietetuotanto pienenee huomattavasti ja suunnitelmassa vanhat lietesäiliöt ovat myös uuden eläinsuojan käytössä. Suunnitelmassa liete valuu säiliöihin omalla paineella alapuolisella täytöllä. Hajuhaittoja on vain lietteen sekoituksen ja levityksen yhteydessä. Jos uusi navetta siirretään puolen kilometrin päähän, joudutaan lietettä siirtämään traktorikuljetuksella uudesta lietesäilöstä vanhoihin säiliöihin. Purku tapahtuu lietesäiliön pintaan ja ilmaan vapautuu silloin runsaasti ammoniakki- ja metaanipäästöjä. Eläinsuojan siirtäminen kauemmas lisäisi hakijan mukaan tilan toiminnan päästöjä ja aiheuttaisi energian tuhlausta lietelannan koneellisen siirron yhteydessä.

Aholan Maito Oy:n uudessa toiminnallisessa suunnitelmassa rehujen käsittely ja appeen valmistus eläimille säilyy vanhassa rehuladossa ja rehupihalla. Piha on asfaltoitu ja ladon, siilojen ja apevaraston pohjat ovat teräsbetonia. Alueelle varisseet rehun jätteet lakaistaan harjakoneella nuorkarjalle syötäväksi. Siiloista, siilojen päistä ja rehuladosta mahdolliset valumavedet voidaan kerätä talteen puristenestekaivoihin. Näillä ratkaisulla on pyritty vähentämään rehun käsittelyssä, varastoinnissa ja valmistuksessa syntyviä erilaisia valumia ja jätekuormitusta luontoon. Jos rehun käsittely hajautuu, rehujätteiden hallinta vaikeutuu. Lypsylehmiä jättämisen rehun kuljettaminen nuorkarjan syötäväksi päivittäin puolen kilometrin päähän on vaikea toteuttaa kannattavasti.

Hakija toteaa, että edellä esitetyn perusteella ei ole mitään perusteita vaihtaa oleellisesti navetan paikkaa. Lisäksi hakija esittää, että paikan siirtämisellä huononnetaan eläinten hyvinvointia ja aiheutetaan eläimille turhaa kärsimystä. Hakijan mukaan toimintojen hajauttaminen kahteen kohteeseen vaikeuttaa tilan päästöjen hallintaa. Maatilan energiankulutus lisääntyy, kun massoja joudutaan turhaan siirtelemään. Hakijan mukaan tulisi miettiä onko eläinsuojan ympärillä olevien asuntojen ja maa-alueiden myyntiarvo tärkeämpi kuin eläinten hyvinvointi ja turvallisuus, ja aiheutuuko tiukoista etäisyysvaatimuksista joissakin tilanteissa kärsimystä eläimille, kun omistajat ja päivystys ovat kuulomatkan ulkopuolella. Hakija painottaa eläinsuojelunäkökulman huomioon ottamista.

Hakemuksen täydennykseen on liitetty lähimmän asuinrakennuksen omistajan allekirjoittama mielipide Aholan Maito Oy:n rakennussuunnitelmaan. Siinä todetaan, että uusimmassa suunnitelmassa uuden navetan ja uuden lietevaraston etäisyys asuinrakennukseen on noin 150 metriä. Vanha navetta on noin 100 metrin päässä ja vanhat lietesäiliöt noin 120 metrin päässä. 1990-luvulla on tehty sopimus Aholan Maito Oy:n (silloin Tarmo ja Suvi Väisänen) kanssa navetan lomituksesta ja valvonnasta. Huomattava osa allekirjoittajan yrityksen tuloista tulee Aholan Maito Oy:n karjan hoidosta. Työ onnistuu paremmin, kun etäisyys navettaan on kohtuullinen ja siksi vanha talouskeskus on uuden navetan sijoituspaikaksi paras. Suunnitellusta navetan sijoituspaikasta ei ole haittaa allekirjoittajan asuinkiinteistölle.

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu kuuluttamalla Utajärven kunnan ja Pohjois-Suomen aluehallintoviraston virallisilla ilmoitustauluilla 10.9.–10.10.2012. Hakemusasiakirjat ovat kuulutusaikana olleet saatavilla

Utajärven kunnassa ja Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa. Kuulutuksen julkaisemisesta on erikseen tiedotettu asianosaisille. Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Utajärven kunnalta, Utajärven kunnan ympäristön-suojeluviranomaiselta ja Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta (ELY-keskus).

Lausunnot

1. Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tuotantorakennukset, lannanvarastointisäiliöt tai lannanlevitykseen tarkoitettut pellot eivät sijaitse pohjavesialueella. Lietelantaa, virtsaa tai muita jätevesiä ei saa levittää pohjavesialueelle. Tilakeskuksen pohjoispuolella esiintyy suovalkku, joka on luonnonsuojelulain (1096/1996) 42 §:n mukainen rauhoitettu kasvilaji ja sen kerääminen, poimiminen ja hävittäminen on kielletty. Yksi peltolohko (tila Rn:o 889-403-52-13) rajoittuu Tolkansuon Natura-alueeseen (FI1106004). Vuonna 2006 tehdyn inventoinnin perusteella kohteessa ei ole todettu erityistä rehevöitymistä. Pellon osalta on varmistuttava siitä, että pelto ei merkittävästi heikennä Natura-alueen luontotyyppien tilaa rehevöittämällä tai ojituksen kautta kuivattamalla. Eläinsuojan toimintoja ei sijaitse havaituilla tulva-alueilla.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa (vahvistettu 17.2.2005) ei ole eläinsuojan alueelle osoitettu erityisiä kohteita.

Tuotantorakennukset ja tilakeskuksen lannanvarastointisäiliöt sijaitsevat Heteojan (59.253) vesistöalueella, joka laskee Oulujokeen. Lisäksi lannanlevityspelloja sijaitsee Naamanjoen keskiosan (59.252), Oilinginojan (59.213) ja Utasen alueen (59.211) sekä peltojen lisäksi etäsäiliö Kortjärven (59.255) vesistöalueilla, jotka laskevat Oulujokeen. Oulujoen–lijoen vesienhoitosuunnitelman toimenpideohjelmassa (Oulujoen–lijoen vesienhoitoalueen toimenpideohjelma 2010–2015: Osa 3) todetaan, että Oulujoki on ekologisesti hyvässä tilassa, jolloin maataloutta koskevat nykykäytännön mukaiset toimenpiteet kuormituksen vähentämiseksi ovat riittäviä.

Toimintaa koskevissa lupamääräyksissä tulisi soveltuvin osin huomioida vesienhoitoalueelle kohdistuvat tavoitteet. Maatalouden vesienhoidon tehostamiseksi luvanhakijan tulee seurata lannan käsittelyyn ja levittämiseen liittyviä tekniikkojen kehittymistä. Myös lantavarastoihin ja lannankäsittelyjärjestelmiin liittyvää uutta käyttökelpoista tekniikkaa on otettava soveltuvin osin käyttöön jatkossa, mikäli se vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Hakemuslomakkeessa todetaan, että eläinsuojan wc-vedet johdettaisiin erillisen kaivon ja putkiston kautta lietesäiliöön. Eläinsuojan wc-vedet tulee käsitellä siten, että se täyttää Valtioneuvoston asetuksessa (209/2011) talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten ulkopuolisilla alueilla vaadittavat puhdistustehot taikka johtaa yleiseen jätevesiviemäriin tai johtaa umpisäiliöön ja toimitettava jätevedenpuhdistamolle.

Mikäli laidunnettavia eläimiä liikutellaan taajaan tuotantorakennuksesta laidunalueelle, eläinsuojan kulkuaukon eteen olisi syytä rakentaa riittävän kokoinen tiivispohjainen alusta.

Hakemuksen mukaan tässä vaiheessa ei ole suunnitteilla jaloittelutarhaa. ELY-keskuksen mielestä on lupamääräyksiin tästä huolimatta syytä asettaa määräykset suunnitelman hyväksyttämiseksi valvontaviranomaisella, mikäli myöhemmässä vaiheessa jaloittelutarha haluttaisiin toteuttaa.

2. Utajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Hakemuksen mukaan eläinsuojan wc-vedet johdetaan lietesäiliöön. Eläinsuojan wc-vedet tulee johtaa lietesäiliön sijasta jätevesiviemäriin tai umpisäiliöön tai ne on käsiteltävä valtioneuvoston asetuksen (209/2011) vaatimaan tasoon. Osa laitumista ja pelloista rajoittuu vesistöön, näin ollen tulee kiinnittää huomiota vesistökuormituksen vähentämiseen. Eläinsuojan sijainti ei ole erityisen hyvä naapurin asuinrakennuksen läheisyyden takia.

Hakijan vastine

Hakijat toteavat vastineessaan, että ympäristölupahakemukseen oli jäänyt maininta wc-vesien johtamisesta lietekaivoon. Hakemus oli laadittu navetanrakentamislunnon perusteella ja asiaan ei oltu vielä kiinnitetty huomiota. Maininta jäi epähuomiossa hakemukseen. Lopullisissa suunnitelmissa wc-vedet johdetaan umpikaivoon. Navetan wc-vesille rakennetaan umpikaivo ja umpikaivon jätevedet toimitetaan Valtioneuvoston asetuksen (209/2011) mukaisesti jäteveden puhdistamolle.

Aholan Maito Oy tuottaa luomumaitoa luomusäännösten mukaan. Jaloittelutarha ei riitä täyttämään luomusääntöjen laidunnusvaatimusta. Jaloittelutarhaa ei rakenneta. Kulkuväylät laitumelle perustetaan ja hoidetaan ympäristölupahakemuksen mukaisesti.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ympäristöluparatkaisu

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myöntää ympäristöluvan Aholan Maito Oy:n eläinsuojan toiminnalle Utajärven kunnassa hakemukseen liitetyn suunnitelman mukaisesti siten kuin lupamääräyksistä ilmenee.

Lupamääräykset

Eläinsuojat

1. Uusi eläinsuoja ja lietesäiliö on sijoitettava hakemuksessa esitettyjen piirustusten mukaisesti; asemapiirros 28.5.2012 (muutos 10.8.2012), pohjapiirros (lypsylehmäpihatto) 17.2.2012, ja pohja- ja leikkauspiirros (lietesäiliö) 1.3.2012.

2. Eläinsuojiin saa sijoittaa enintään 148 lypsylehmää, 90 hiehoa ja 46 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa. Eläinmääriä voidaan muuttaa edellyttäen, että lannantuotto ei ylitä edellä mainittujen eläinmäärien yhteistä lannantuottoa.

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

3. Eläinsuojassa muodostuva lanta sekä toiminnassa muodostuvat pesuvedet ja säilörehun puristenesteet tulee varastoida vesitiiviiksi rakennetuissa varastoissa. Eläinsuojan pohjarakenteiden ja lannanvarastointitilojen tulee olla vesitiiviitä ja täyttää rakenteeltaan maa- ja metsätalous-

ministeriön rakentamismääräysten ja -ohjeiden vaatimukset (MMM-RMO C4).

Lietelannan, sadevesien, eläinsuojan pesuvesien ja säilörehun puristenes-teen 12 kuukauden varastotilaa tulee olla käytettävissä vähintään 6 006 m³.

Eläinten kulkukäytäviltä poistettava lannan, hiekan ja turpeen seos on va-
rastoitava tiiviillä alustalla, josta ei pääse valumia ympäristöön.

Eläinsuojan rakenteiden ja käytön tulee estää lannan tai niistä johtuvien
valumavesien joutuminen pinta- tai pohjavesiin. Eläinsuojan katoilta kerty-
vät sade- ja sulamisvedet tulee johtaa lannan varasto- ja käsittelytilojen
ulkopuolelle.

Toiminnanharjoittajan tulee tarkkailla lannanvarastointitilojen kuntoa ja vii-
vytyksettä korjata mahdolliset niissä havaitut puutteet ja vauriot. Lanta-
varastot on tyhjennettävä ja tarkastettava perusteellisesti vuosittain.

4. Eläinsuojan sosiaalitilojen wc-vedet tulee johtaa yleiseen jätevesiviemä-
riin tai umpisäiliöön ja toimitettava jätevedenpuhdistamolle tai jätevedet on
käsiteltävä siten, että ympäristöön johtuvaa kuormitus vähenee orgaanisen
aineksen (BHK7) osalta vähintään 80 %, kokonaisfosforin osalta vähintään
70 % ja kokonaistypen osalta vähintään 30 %.

Käymälävesiä ja saostuskaivolietteitä ei saa levittää peltoon ilman asian-
mukaista käsittelyä.

Hajuhaittojen torjunta

5. Lypsykarjanavetan yhteydessä oleva pumppauskaivo on katettava kiin-
teällä katteella ja tilakeskuksessa olevat lietesäiliöt tulee täyttää lietepinnan
alapuolelta ja ne tulee kattaa kelluvalla katteella. Kelluvaksi katteeksi käy-
vät esimerkiksi turve, leca-sora ja kelluvat levykannet.

Lannan ja jätevesien hyödyntäminen

6. Lanta on ensisijaisesti hyödynnettävä lannoitteena pellolla. Lantaa voi-
daan tämän lisäksi toimittaa myös käsiteltäväksi ympäristöluvan omaavalle
vastaanottajalle, jos ennen lannan luovutusta esitetään ELY-keskukselle
lannan luovutussopimus.

Tilalla on oltava jatkuvasti käytettävissä lannan levitykseen luvan mukaisel-
la eläinmäärällä vähintään 144 hehtaaria peltoa.

Luvan saajan hallussa olevista lannanlevityspeltoaloista on oltava ajan-
tasaiset vuokra- ym. sopimukset ja ne on tarvittaessa esitettävä valvonta-
viranomaiselle.

Lannan peltolevityksessä tulee noudattaa maataloudesta peräisin olevien
nitraattien vesiin pääsyn rajoittamista koskevan valtioneuvoston asetuksen
(931/2000) määräyksiä, ellei lupamääräyksissä jäljempänä muuta vaadita.
Lisäksi lannan levitysmäärissä on otettava huomioon maaperän viljavuus-
tutkimukset, lannan typpi- ja fosforipitoisuudet sekä kasvien ravinnetarve.

Toiminnalla ei saa heikentää Tolkansuon Natura-alueen luontotyyppien ti-
laa.

7. Lannan kuormaus ja kuljetus tulee hoitaa tarkoitukseen suunniteltua tiivistä kalustoa käyttäen siten, ettei lietettä tai lantaa pääse ympäristöön, kuljetusteille, ojiin, vesistöön tai pohjaveteen ja, ettei siitä aiheudu kohtuutonta haittaa tien varrella asuville asukkaille ja muille tien käyttäjille. Mikäli kuljetusteille pääsee valumaan lietettä tai lantaa, tulee likaantuneet alueet puhdistaa välittömästi. Lannan levitys tulee hoitaa siten, ettei naapureille ja lannan levitysalojen läheisyydessä asuville asukkaille aiheudu kohtuutonta hajuhaittaa.

Muualle kuin kasvustoon levitetty lanta tulee mullata mahdollisimman pian, viimeistään vuorokauden kuluessa levityksestä.

8. Lietelanta tulee levittää ensisijaisesti keväällä ja kesällä kasvukauden aikaan. Lantaa ei saa levittää routaiseen, lumipeitteiseen tai veden kyllästämään maahan. Lannanlevitys on kielletty 15.10.–15.4. välisenä aikana. Lantaa voidaan kuitenkin levittää syksyllä enintään 15.11. asti ja aloittaa keväällä aikaisintaan 1.4., jos maa on sula ja kuiva, jolloin huuhtoutumista vesistöön ei tapahdu eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole. Lantaa ei saa levittää nurmikasvuston pintaan 15.9. jälkeen. Lannan käyttö on kielletty kymmenen metriä lähempänä vesistöä. Suojavyöhykealueita ei lasketa edellä mainittuun levitysaltaan mukaan. Lannan pintalevitys on kielletty pelloilla, jonka keskimääräinen kaltevuus ylittää 10 %.

Ravinteiden ja lannoitteiden huuhtoutumisen estämiseksi tulee viljellä ensisijaisesti peltoja, joilla ei ole tulvan uhkaa. Viljeltäessä tulvanalaisia pelloja tulee tulvan mahdollisuus ottaa huomioon. Lanta tulee levittää pelloille vasta tulvan jälkeen. Pelloja ei tule kyntää syksyllä vaan vasta keväällä tulvan jälkeen.

Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että lannan vastaanottajat ja lannan kuljetuksesta vastaavat tahot ovat tietoisia tämän päätöksen lannan käsittelyä ja levittämistä koskevista määräyksistä.

Luokitelluilla pohjavesialueilla sijaitseville pelloille ei saa levittää lietelantaa, virtsaa, jätevesiä, puristenestettä tai muutakaan nestemäistä orgaanista lannoitetta, ellei toiminnanharjoittaja maaperätutkimusten tai vastaavien luotettavien selvitysten perusteella osoita, ettei siitä aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa. Kuivalannan levitys on sallittu pohjavesialueen ulkorajan sekä pohjavesialueen varsinaisen muodostumisalueen väliselle vyöhykkeelle, kun levitys tapahtuu keväällä ja lanta mullataan välittömästi levityksen jälkeen. Talousvesikaivojen ympärille tulee jättää vähintään 30 metriä leveää, lietteellä, lannalla ja virtsalla käsittelemätön vyöhyke. Kasvinsuojeluaineita käytettäessä tulee varmistaa, että tuotteet soveltuvat pohjavesialueella viljelyyn.

Jaloittelualue ja laiduntaminen

9. Mikäli eläinsuojan yhteyteen tullaan perustamaan jaloittelutarha, tulee se varustaa reunoilla ja jätevesien keräyskaivolla. Suunnitelma jaloittelutarhan rakenteista ja jätevesien käsittelystä tulee toimittaa Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksyttäväksi vähintään kolme kuukautta ennen hankkeen toteuttamista.

Laiduntavan karjan määrä tulee sopeuttaa laidunalueen pinta-alaan, jottei ylitetä alueen maaperän ja kasvillisuuden kestävyyttä. Eläinsuojasta laidunalueelle johtavien kulkuteiden tulee olla kovapohjaisia ja niille kertyvä lanta tulee poistaa säännöllisesti. Laidunalueet tulee pitää hyvässä kun-

nossa ja laidunpaine tulee pitää kohtuullisena eroosion välttämiseksi. Laiduneläinten väliaikaiset juotto- ja ruokintapaikat tulee olla järjestetty siten, etteivät ne aiheuta epäsiisteyttä eivätkä haju- ja terveyshaittaa. Eläimiä ei saa laiduntaa alle 50 metrin etäisyydellä talousvesikaivoista. Laiduntavien eläinten pääsy vesistöön tulee estää. Laidunalueita valittaessa tulee ottaa huomioon tilakeskuksen pohjoispuolella esiintyvän rauhoitetun kasvilajin suovalkun esiintymisalue.

Jätteet ja varastointi

10. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Toiminnassa syntyvien jätteiden ja käytettävien kemikaalien varastointi on järjestettävä siten, ettei varastoinnista aiheudu epäsiisteyttä, hajua tai terveyshaittaa tai maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muuta haittaa ympäristölle.

Kemikaalit ja vaaralliset jätteet on säilytettävä tarkoitukseen soveltuvassa varastopaikassa ehjissä, suljetuissa ja merkityissä astioissa tiiviillä alustalla, jossa on reunallinen suojarakenne.

11. Polttoainesäiliöiden tulee olla tyyppihyväksytyjä polttoaineen varastointiin. Polttoneste- ja öljysäiliöiden alustan sekä tankkauspaikan alustan tulee olla tiiviitä. Polttoainesäiliöt tulee sijoittaa katokselliseen suoja-alkaaseen sekä varustaa ylitäytön estävällä järjestelmällä ja laponestolaitteilla. Suoja-alkasta ja katosta ei tarvita, mikäli säiliö on vuodonilmaisulla varustettu kaksivaippainen säiliö. Säiliöiden sijoittelussa on huomioitava riittävät suojaetäisyydet vesistöihin ja ojiin. Tankkauspaikan läheisyydessä on oltava imeytysainetta polttoainevuotojen varalle. Tankkauspaikka on tehtävä määräyksen mukaiseksi vuoden 2013 loppuun mennessä.

12. Jätehuolto on hoidettava Utajärven kunnan alueella voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti. Vaaralliset jätteet, kuten esimerkiksi loisteputket, akut, jäteöljyt, öljynsuodattimet ja käyttökelvottomat torjunta-aineet, on toimitettava vaarallisten jätteiden vastaanottopisteeseen, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä jätteitä. Hyötyjätteet, kuten esimerkiksi muovi, paperi, pahvi, metalli, lasi on kerättävä erilleen ja toimitettava ensisijaisesti hyötykäyttöön. Jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi toimijalle, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Jätteitä ei saa polttaa omatoimisesti.

Pilaantunut rehu on varastoitava tiivispohjaisella alustalla. Rehu on hyödynnettävä lannoitteena pellolla.

13. Kuolleet eläimet on viipymättä toimitettava käsiteltäväksi asianmukaisen luvan saaneeseen käsittelylaitokseen tai käsiteltävä muulla kunnan eläinlääkärin hyväksymällä tavalla. Kuolleiden eläinten varastointia tulee välttää. Mikäli ruhoja varastoidaan tilalla pidempiaikaisesti, tulee varastointin tapahtua jäädytetyssä varastotilassa tai erillisessä kylmäsäilytyskontissa. Lyhytaikainen varastointi tulee hoitaa tiiviillä alustalla ja peitettynä.

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi

14. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta. Vuosiyhteenveto kirjanpidosta tulee toimittaa vuosittain helmikuun loppuun mennessä ELY-keskukselle.

Vuosiyhteenvedon tulee sisältää ainakin seuraavat asiat:

- tiedot eläinmääristä
- tiedot toteutuneista lantamääristä
- tiedot lannan vastaanottosopimuksista ja levitysalloista
- tiedot toiminnassa syntyvistä jätteistä sekä niiden käsittelytavat ja toimituspaikat
- tiedot kuolleiden eläinten määristä, toimituspaikoista ja -ajoista sekä käsittelytavoista
- tiedot laitoksen toiminnassa tapahtuneista häiriötilanteista tai muista poikkeuksellisista tilanteista

Liete- ja kuivalannasta tulee tehdä lanta-analyysi kokonaistypen, liukoisen typen ja liukoisen fosforin määrittämiseksi vähintään viiden vuoden välein. Analyysitulokset tulee liittää eläinsuojan toiminnasta pidettävään kirjantutkimukseen.

Muut määräykset

15. Ympäristönsuojelutoimia on ylläpidettävä ja edistettävä niin, ettei toiminnasta aiheutuva melu, päästöt ilmaan, maaperään, vesiin, viemäriin tai muu syy aiheuta joko vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Toiminnasta ei saa aiheutua ympäristön roskaantumista, maisemahaittaa eikä yleistä viihtyisyyden alenemista.

16. Häiriötilanteissa ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan, vesistöön tai maaperään, on välittömästi ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen estämiseksi, päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Kyseisistä tilanteista on ilmoitettava välittömästi Utajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle.

17. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialaansa liittyvän ympäristön kannalta parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittämisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

18. Eläinsuojan valmistumisesta on ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle viimeistään kuukausi ennen sen käyttöönottoa. Tuotannon lisäämisestä, muuttamisesta tai lopettamisesta on ilmoitettava Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle viimeistään kaksi kuukautta ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Aluehallintovirasto katsoo, että eläinsuojan toiminta tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna täyttää laissa säädetyt ympäristöluvan myöntämisen edellytykset.

Ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta annettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää

ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityistä luonnonolosuhteiden huonontumista tai vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta.

Eläinsuojan toiminta laajenee siten, että laajennus on noin 2,7-kertainen verrattuna toiminnan aiempaan ympäristölupaan. Korkein hallinto-oikeus on katsonut, että yli 2,5-kertainen laajennus vastaa uuden eläinsuojan rakentamista, jolloin toiminnan sijoittamiseen sovellettaisiin suurempia suositteluseisyyksiä häiriintyviin kohteisiin. Haetulla eläinmäärällä (1214 eläinyksikköä) suositteluseisyys olisi noin 320 metriä. Hakijaa on pyydetty toimittamaan esitys vaihtoehtoisesta eläinsuojan sijoituspaikasta, koska alkuperäisen hakemuksen mukaan suunniteltu lypsykarjapihatto sijoittui noin 130 metrin etäisyydelle lähimmästä naapurin asuinrakennuksesta.

Hakija on esittänyt vaihtoehtoista sijoituspaikkaa, jossa lypsykarjapihattoa on siirretty siten, että etäisyys lähimpään naapurin asuinrakennukseen on 152 metriä. Hakija on perustellut sijoituspaikan valintaa muun muassa siten, että lähin asuinrakennus on tilan työntekijän asuinrakennus ja tontti on luovutettu työntekijälle tilakeskuksesta nimenomaan lypsykarjanavetan päivystysvuorojen ja eläinten hyvinvoinnin varmistamisen vuoksi. Lähimmän asuinrakennuksen omistaja on todennut, että suunnitellusta navetan sijoituspaikasta ei ole haittaa hänen asuinkiinteistölleen. Aluehallintovirasto toteaa, että ympäristöministeriön kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen mukaan pienten ja keskisuurten eläinsuojien laajennuksissa suositeltava etäisyys lähimmästä häiriintyvistä kohteesta on vähintään 100 metriä. Vaihtoehtoista sijoituspaikkaa voidaan tässä tapauksessa pitää hyväksyttävänä, etenkin kun etäisyys seuraavaksi lähimpään naapurin asuinrakennukseen on noin 540 metriä. Tilan nykyinen nuorkarjan käyttöön jäävä eläinsuoja sijoittuu noin 100 metrin päähän naapurin asuinrakennuksesta, jolloin toiminnan painopiste siirtyy kauemmas lähimmästä naapurista ja laajentaminen tapahtuu kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen mukaisesti pois päin häiriintyvistä kohteesta. Uusi lietesäiliö sijoittuu 145 metrin etäisyydelle naapurin asuinrakennuksesta. Uusien lantaloiden tulisi sijaita kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen mukaan vähintään 100 metrin etäisyydellä lähimmästä häiriintyvistä kohteesta.

Aluehallintovirasto katsoo, että eläinsuojatoiminta hakemuksessa esitetyllä paikalla haetussa laajuudessa annettuja lupamääräyksiä noudattaen täyttää luvan myöntämisen edellytykset. Toiminta sijoittuu alueelle, jolla karjatalouden harjoittaminen voidaan katsoa tavanomaiseksi toiminnaksi. Toiminta ei sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Eläinsuojan toiminnassa hajua aiheutuu muun muassa lannan varastoinnista, käsittelystä ja levityksestä. Hajuhaittojen vähentämiseksi tilakeskukseen lietesäiliöt on määrätty kattamaan vähintään kelluvalla katteella ja pumppauskaivo kiinteällä katteella. Lupapäätöksessä on annettu lannanlevitystä ja varastointia koskevat lupamääräykset ja selvitetty, että toiminnanharjoittajalla on käytettävissä riittävä peltoala lannanlevitykseen. Lannanlevityksessä käytetään urakoitsijaa, jolla on käytössään uusinta lannanlevitystekniikkaa.

Oulujoen–lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuoteen 2015 mukaan Oulujoen on ekologinen tila on hyvä, jolloin maataloutta koskevat nykykäytännön toimenpiteet riittävät tilatavoitteen saavuttamiseen niillä valuma-alueilla, joille hakemuksessa esitetty toiminta sijoittuu.

Yksi peltolohko (tila Rn:o 889-403-52-13) rajoittuu Tolkansuon Natura-alueeseen (FI1106004). Tolkansuo on erittäin rimpinen aapasuoalue. Laaja, vaihteleva vesi- ja mätäspinta tekee Tolkansuosta merkittävän lintusuon. Aluehallintovirasto katsoo, että ennalta arvioiden eläinsuojan toiminnasta ei aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka heikentäisivät niitä luontoarvoja, joiden suojelemiseksi alue sisältyy Natura 2000 –verkostoon.

Eläinsuojan rakentamisesta ei aiheudu haittaa luonnonsuojelulain (1096/1996) 42 §:n mukaan rauhoitetulle kasvilajille, Suovalkulle, mikäli se toteutetaan asemapiirroksessa esitetyllä tavalla ja annettuja lupamääräyksiä noudattaen.

Termi ongelmajäte on asian ratkaisuosassa korvattu uuden jätelain (646/2011) mukaisella, sisällöltään samaa tarkoittavalla termillä vaarallinen jäte.

Lupamääräysten perustelut

Luvan määräysten tavoitteena on ehkäistä haitalliset ympäristövaikutukset ennakolta tai rajoittaa ne mahdollisimman vähäisiksi. Lupamääräyksellä varmistetaan eläinsuojan ja lannanvarastointisäiliön sijoittaminen hakemuksessa esitettyyn paikkaan. (lupamääräys 1)

Toimintaa tulee harjoittaa lupapäätöksen perusteena olevien nautaeläinten eläinmäärien puitteissa. Lupa on myönnetty hakemukseen liitetyssä pohjapiirustuksessa esitettyjen eläinpaikkojen perusteella. (lupamääräys 2)

Lannan varastointitilojen mitoitus perustuu valtioneuvoston asetukseen maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000). Päätöksen 4 §:n mukaan lietelannan varastotilojen tulee olla niin suuria, jotta niihin voidaan varastoida 12 kuukauden aikana kertynyt lanta ja virtsa sekä muut säiliöihin johdettavat vedet.

Tilalla tulee olemaan lietelannan varastointilavuutta lietesäiliöissä yhteensä 5 938 m³ ja lietekuiluissa yhteensä 378 m³. Tilavuutta tarvitaan lietelannan, eläinsuojan pesuvesien ja puristenesteen varastointia varten yhteensä 5 491 m³. Sadevesien varastointilavuutta tarvitaan kattamattomissa lietesäiliöissä yhteensä 515 m³. Sade- ja sulamisvesien määräksi on arvioitu lietesäiliöissä pinta-ala x 0,3 m.

Varastoitavan lannan, hiekan ja turpeen seoksen määrä vaihtelee hakemuksen täydennyksen mukaan vuosittain ollen enimmillään 150 m³ vuodessa. Toiminnanharjoittajalla on lantaloissaan riittävästi varastointitilavuutta kyseisen seoksen varastointiin.

Varastointitilojen tulee olla vesitiiviitä pinta- tai pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi. Säilörehun puristenesteen pääsy ympäristöön tulee estää pohja- ja pintavesien suojelemiseksi.

Tarkkailemalla säännöllisesti lannanvarastointi- ja johtamisrakenteita ja tyhjentämällä säiliöt vuosittain voidaan varmistua niiden tiiveydestä ja ryhtyä välittömästi toimenpiteisiin mahdollisten vuotojen ilmaannuttua. Lanta-varastojen vuosittaisella tyhjentämisellä varmistetaan hyötytilavuuden säilyminen suunnitelmien mukaisena. (lupamääräys 3)

Eläinsuojien yhteydessä olevien sosiaalitulojen wc-vesiä ei saa johtaa käsittelemättöminä maahan, ojaan tai muuhun uomaan vesien pilaantumisvaaran vuoksi. Valtioneuvoston asetuksessa (209/2011) talousjätevesien

käsittelystä vesihuoltolaitosten ulkopuolisilla alueilla määritetään vaadittavat puhdistustehot. Ympäristönsuojelulain 4 §:n 1 momentin ensimmäinen kohdan mukaan haitalliset ympäristövaikutukset tulee ehkäistä ennakolta. Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan maaperää ei saa pilata ja 8 §:n mukaan pohjaveden pilaaminen on kielletty. (lupamääräys 4)

Lähialueelle leviävää hajua vähennetään kattamalla lypsykarjapihaton yhteydessä oleva pumppukaivo kiinteällä katteella ja kattamalla tilakeskuksessa olevat lietesäiliöt kelluvalla katteella. Lietesäiliöt on vaadittu kattamaan vähintään kelluvalla katteella, koska etäisyydet lietesäiliöistä naapurin asuinrakennukseen on 115, 125 ja 145 metriä. Hajuhaitan syntymistä vähennetään täyttämällä säiliöt altapäin. (lupamääräys 5)

Lannan levitystä varten on oltava riittävästi peltoalaa ylilannoituksen ja siitä aiheutuvan huuhtoutumisriskin välttämiseksi. Peltopinta-alavaatimus perustuu karjanlannan keskimääräiseen fosforisisältöön ja siitä saatavan fosforilannoituksen tasoon sekä ympäristöministeriön kotieläintalouden ympäristönsuojelusta 29.6.2009 antamaan ohjeeseen. Lannanlevitysalaa tulee olla vähintään yksi peltohehtaari 1,3 lypsylehmää, 3,5 hiehoa ja 11 alle kuuden kuukauden ikäistä vasikkaa kohden. Lannan levityksessä tulee lisäksi ottaa huomioon valtioneuvoston asetuksen (931/2000) kasvilajikohtaiset enimmäislannoitusmäärät.

Yksi lannanlevityspelloista (noin 11 hehtaaria) tilalla 889-403-52-13 rajoittuu Tolkansuon (F11106004) Natura-alueeseen. Vuonna 2006 tehdyssä inventoinnissa ei Natura-kohteessa ole havaittu erityistä rehevöitymistä. Pelto ei sijaitse Natura-alueella ja pintavesien virtaussuunta on poispäin Natura-alueelta, joten lannanlevityksestä ei katsota aiheutuvan sellaisia vaikutuksia, jotka merkittävästi heikentäisivät niitä luontoarvoja, joiden suojelemiseksi alue sisältyy Natura 2000 –verkostoon. (lupamääräys 6)

Lannan kuormausta, kuljetusta ja levitystä koskevat määräykset ovat tarpeen maaperän sekä pinta- ja pohjavesien pilaantumisriskin sekä ympäristön yleiselle viihtyisyydelle ja ihmisten terveydelle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. (lupamääräys 7)

Lanta tulee levittää sulaan, lumettomaan maahan suorien ravinnehuuhtoumien ehkäisemiseksi. Viljavuusanalyysiin, lannan ravinnesisältöön ja kasvin todelliseen ravinnetarpeeseen perustuvat levitysmäärät vähentävät ylilannoitusriskiä ja sen myötä ylimääräisten huuhtoutumiselle alttiiden ravinteiden määrää maassa. Muokkaamalla maa mahdollisimman pian, viimeistään vuorokauden kuluessa lannan levityksestä tai levittämällä lanta kasvustoon vähennetään ilmakehään aiheutuvaa typpikuormitusta ja naapureille lannan levityksestä aiheutuvaa hajuhaittaa. Viljeltäessä tulvanalaisia peltoja tulee ravinteiden ja lannan huuhtoutuminen vesistöön estää. Jättämällä vesistöjen ja valtaojien varsille lannoittamattomat vyöhykkeet estetään ravinteiden ja bakteerien pääsy vesistöön.

Lietelantaa tai muita nestemäisiä orgaanisia lannoitteita ei saa käyttää lannoitteena luokitelluilla pohjavesialueilla pohjavesien pilaantumisriskin ehkäisemiseksi, ilman riittäviä selvityksiä siitä, ettei lietelannan ym. levittäminen pilaa pohjavettä. Pohjavesialueella tarkoitetaan pohjavesialueiden muodostumisalueita ja niiden suojavao-ohyöhykkeitä. (lupamääräys 8)

Jaloittelun alueen tulee olla rakenteeltaan asianmukaisesti toteutettu siten, että pohjavesien pilaantumisvaaraa ei synny ja päästöt pintavesiin voidaan ehkäistä. Jaloittelun alueen asianmukaisen toteutuksen varmistamiseksi suunnitelma tulee toimittaa valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi.

Laitumille johtavien kulkuteiden puhdistaminen on tarpeen niiden liettymisen estämiseksi ja vesiensuojelun toteuttamiseksi. Maa- ja metsätalousministeriön rakentamismääräysohje MMM-RMO C4 edellyttää, että suunnittelussa otetaan huomioon rakennuksesta laitumelle johtavien kulkuteiden puhdistettavuus. Määräys vesistöön rajoittuvien peltolohkojen laidunnuksesta ja laiduntamisen välttämisestä talousvesikaivojen ympärillä on annettu pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Laidunalueiden hoito on tarpeen pintavesiin kohdistuvan kuormituksen estämiseksi. Rajoittamalla eläinten pääsyä laitumelta veteen, vähennetään suoraa ravinnekuormitusta vesistöön.

Suovalkku on luonnonsuojelulain (1096/1996) 42 §:n mukainen rauhoitettu kasvilaji ja sen kerääminen, poimiminen ja hävittäminen on kielletty. Määräys on annettu kasvilajin esiintymän häviämisen estämiseksi. Suunnitellut uudet rakennukset eivät sijoitu tilakeskuksen pohjoispuolelle, jossa esiintymä sijaitsee. (lupamääräys 9)

Määräykset on annettu jätteiden vähentämiseksi ja roskaantumisen ja öljyvahinkojen estämiseksi. Jätteen haltija on jätelain 6 §:n mukaan velvollinen järjestämään jätehuollon ja jätteen haltijan on oltava selvillä jätteen määrästä ja laadusta sekä terveys- ja ympäristövaikutuksista. Haitallisten aineiden maaperään ja vesiin pääsyn estämiseksi sekä maaperän pilaantumisen estämiseksi on tarpeen antaa määräys jätteiden, kemikaalien ja polttoaineen varastoinnista. (lupamääräykset 10 ja 11)

Jätelain 6 §:n mukaan jäte on hyödynnettävä, jos se on teknisesti mahdollista ja jos siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuksia verrattuna muulla tavoin järjestettyyn jätehuoltoon. Ensisijaisesti on pyrittävä hyödyntämään jätteen sisältämä aine ja toissijaisesti jätteen sisältämä energia. Toimittamalla vaaralliset jätteet asianmukaiseen käsittelyyn, voidaan vähentää niiden aiheuttamia riskejä terveyteen ja ympäristöön. (lupamääräys 12)

Tilalla kuolleiden eläinten asianmukaisella hävittämisellä varmistetaan ympäristöhygienian yleisten vaatimusten täyttyminen sekä ehkäistään mahdollisten eläintautien leviäminen tilan ulkopuolelle. Eläinperäinen jäte on käsiteltävä EY:n eläinperäisiä sivutuotteita koskevan asetuksen mukaisesti laitoksessa, jolla on lupa vastaanottaa ja käsitellä eloperäisiä jätteitä. (lupamääräys 13)

Toiminnanharjoittajan kirjanpito- ja raportointivelvoite eläinsuojan toiminnan osalta on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen perusteella viranomainen voi seurata toiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista. Lannan vastaanottosopimuksilla ja levitysalojen raportoinnilla varmistetaan, että käytettävissä oleva peltoala ja sopimukset kattavat tilalla vuodessa muodostuneen lannan määrän. Valtioneuvoston asetus (931/2000) edellyttää vähintään viiden vuoden välein tehtävää lanta-analyysia. (lupamääräys 14)

Luvassa on annettava tarpeelliset määräykset toimista, joilla ehkäistään, vähennetään tai selvitetään pilaantumista, sen vaaraa tai pilaantumisesta aiheutuvia haittoja. Ympäristönsuojelun tason ylläpitäminen ja mahdollisimman tehokkaiden haittojen torjuntakeinojen soveltaminen edellyttävät päästöjen ja ympäristövaikutusten jatkuvaa seurantaa ja ympäristönsuojelutoimien kehittämistä. Mikäli ympäristönsuojelun tavoitteita ei saavuteta tai toiminnasta syntyy ennalta arvaamattomia ympäristövaikutuksia, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä erityisiin toimenpiteisiin ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi tai poistamiseksi. (lupamääräys 15)

Ilmoitusvelvollisuus poikkeuksellisista tilanteista on määrätty viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten annettavien viranomaisohjeiden vuoksi. Määräys välittömiin torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja poikkeuksellisista päästöistä aiheutuvien haittojen minimoimiseksi. Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaan toiminnasta vastaavan on tehtävä ilmoitus valvontaviranomaiselle mm. onnettomuudesta, tuotantohäiriöstä aiheutuvasta päästöstä tai syntyvästä jätteestä, josta voi aiheutua välitöntä tai ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa. (lupamääräys 16)

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen kautta voi tulla mahdollisuuksia vähentää päästöjä olennaisesti ilman kohtuuttomia kustannuksia. Luvan haltijalla on yleinen selvilläolovelvollisuus mm. toimintansa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamista kotieläintalouteen on tarkasteltu Suomen ympäristökeskuksen julkaisussa "Paras käytettävissä oleva tekniikka kotieläintaloudessa, SY564". (lupamääräys 17)

Käyttöönottoilmoituksen avulla varmistetaan toiminnan lupamääräysten mukaista toteuttamista ja näin helpotetaan valvontaa. Toiminnan olennaista muutosta koskevan ilmoitusvelvollisuuden perusteella varmistetaan tiedonkulku ympäristöviranomaiselle niin, että ilmoituksen perusteella voidaan tarkastella muutoksen vaikutuksia voimassaoleviin lupamääräyksiin ja arvioida mahdollisen uuden ympäristöluvan tarvetta. (lupamääräys 18)

VASTAUS LAUSUNTOIHIN

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto on otettu huomioon siten, että eläinsuojan wc-vesien käsittelystä on annettu lupamääräys 4. Hakija on vastineessaan ilmoittanut, että eläinsuojan wc-vedet johdetaan umpikaivoon. Lupamääräyksessä 6 on määrätty, että toiminnalla ei saa heikentää Tolkansuon Natura-alueen luontotyyppien tilaa. Lietelannan ja jätevesien levittämisestä pohjavesialueille on annettu lupamääräys 8. Lupamääräyksessä 9 on määrätty, että eläinsuojasta laidunalueelle johtavien kulkuteiden tulee olla kovapohjaisia ja niille kertyvä lanta tulee poistaa säännöllisesti. Hakija on hakemuksessa ilmoittanut, että aivan navetan vieressä kulkuväylät tehdään teräsbetonista tai asfaltista. Samassa lupamääräyksessä on määrätty menettelytavat jaloittelutarhan perustamiseksi. Rauhoitetun kasvilajin esiintyminen on otettu huomioon lupamääräyksessä 9. Lupamääräyksessä 17 on määrätty, että toiminnanharjoittajan tulee olla riittävästi selvillä toimialaansa liittyvän ympäristön kannalta parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon. Vesien suojeleminen on otettu huomioon lupamääräyksissä 3, 4, 6–13 ja 15.

Utajärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto on otettu huomioon siten, että eläinsuojan wc-vesien käsittelystä on annettu lupamääräys 4. Hakija on vastineessaan ilmoittanut, että eläinsuojan wc-vedet johdetaan umpikaivoon. Pelloilta ja laidunalueilta tulevan vesistökuormituksen vähentämiseksi on annettu lupamääräykset 6–9.

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa toistaiseksi.

Tarvittaessa aluehallintovirasto voi ympäristönsuojelulain 58 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä muuttaa aikaisempaa lupaa tai ympäristönsuojelulain 59 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä peruuttaa luvan valvontaviranomaisen aloitteesta.

Lupaviranomainen voi määrätä, että lupa raukeaa, jos toimintaa tai sen aloittamisen kannalta olennaisia toimia ei ole aloitettu viiden vuoden kuluessa luvan lainvoimaiseksi tulosta.

Lupamääräysten tarkistaminen

Luvan saajan on viimeistään vuoden 2022 marraskuun loppuun mennessä jätettävä Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi. Mikäli hakemusta ei tehdä määräajassa, aluehallintovirasto voi määrätä luvan raukeamaan.

Hakemukseen on liitettävä muiden selvitysten ohella riittävää asiantuntemusta käyttäen selvitys parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönotosta ja mahdollisuuksista eläinsuojan toiminnasta aiheutuvien ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Hakemuksessa tulee olla selvitykset toiminnan laajuudesta ja käytössä olevista ympäristönsuojeluratkaisuista. Hakemuksessa on lisäksi esitettävä eläinsuojan toimintaa koskeva kirjanpito vuodelta 2021.

Korvattava päätös

Tämä päätös korvaa lainvoimaiseksi tultuaan Utajärven kunnan 22.2.2005 Tarmo ja Suvi Väisäselle antaman ympäristölupapäätöksen.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, ympäristönsuojelulain 56 §:n mukaisesti on noudatettava asetusta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 6, 8, 41–43, 45, 52, 55, 56 ja 100 §:t

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §

Jätelaki (1072/93) 4, 6 ja 15 §:t

Jätelaki (646/2011) 149 §

Valtioneuvoston asetus maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (931/2000)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ratkaisu

Lupa-asian käsittelymaksu on 7 310 euroa.

Lasku lähetetään Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta Joensuusta.

Perustelut

Ympäristönsuojelulain 105 §:n mukaan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa tai ympäristöministeriön asetuksessa säädetään.

Aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2012 ja 2013 annetun valtioneuvoston asetuksen (1572/2011) liitteen maksutaulukon mukaan eläinsuojan lupahakemuksen käsittelystä perittävä maksu on 7 310 euroa, kun kyseessä on eläinsuoja, joka eläinyksikkökertoimien mukaisesti määritettynä vastaa vähintään 150 lypsylehmää tuotantosuunnan mukaisesti.

Toiminnan olennaista muuttamista koskevan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 50 % taulukon mukaisesta maksusta. Jos kuitenkin asian käsittelyn vaatima työmäärä vastaa uudelta toiminnalta vaadittavan luvan käsittelyä, peritään taulukon mukainen maksu. Lupahakemuksen käsittelyn työmäärä on vastannut uudelta toiminnalta vaadittavan luvan käsittelyä, joten lupamaksu on taulukon mukainen perusmaksu 7 310 euroa.

Oikeusohje

Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2012 ja 2013 (1572/2011)

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Juha Anttila

Mari Sallmén

Päätöksen on ratkaissut ympäristöneuvos Juha Anttila. Asian on esiteltyt ympäristöylitarkastaja Mari Sallmén.

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 0295 017 666 tai vaihde 0295 017 500.

MS/am

Liite

Valitusosoitus

Päätös

Hakija

Päätös tiedoksi

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus / Ympäristö ja luonnonvarat
Utajärven kunta
Utajärven kunta / Ympäristönsuojeluviranomainen
Suomen ympäristökeskus

VALITUSOSOITUS

- Valitusviranomainen** Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Valituskirjelmä on toimitettava liitteineen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon.
- Valitusoikeus** Valituksia päätöksen johdosta voivat esittää ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, ELY-keskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut yleistä etua valvovat viranomaiset.
- Valitusaika** Valitusaika päättyy **20.12.2012**, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- aluehallintoviraston päätös, johon haetaan muutosta
 - valittajan nimi ja kotikunta
 - postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi)
 - miltä kohdin aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta
 - mitä muutoksia aluehallintoviraston päätökseen vaaditaan tehtäväksi
 - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
 - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
 - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
 - jäljennös valituskirjelmästä (jos valituskirjelmä toimitetaan postitse)

Valituksen toimittaminen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon

Valituskirjelmä on toimitettava Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä **määräajan viimeisenä päivänä** ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräjän viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Linnankatu 1–3
postiosoite:	PL 293, 90101 Oulu
puhelin:	vaihde 0295 017 500
telekopio:	08 - 3140 110
sähköposti:	kirjaamo.pohjois@avi.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.